

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Катедра Семенарства,
расадничарства и пошумљавања

ИЗВЕШТАЈ О ОБАВЉЕНИМ АКТИВНОСТИМА У ТОКУ ИСТРАЖИВАЧКЕ 2015. ГОДИНЕ, НА
РАЗВОЈНО-ИСТРАЖИВАЧКОМ ПРОЈЕКТУ:

**ПРОЦЕНА КВАЛИТЕТА ШУМСКИХ САДНИЦА У СРБИЈИ И ПРЕДЛОГ ЗА
ДОНОШЕЊЕ НОВОГ СТАНДАРДА**

Извештај о обављеним активностима

У току 1. године истраживања, планиране су следеће активности:

Р.бр.	Назив активности
1.	Израда упутства за процену квалитета са стандардним оперативним поступцима за утврђивање квалитета шумских садница на основу морфолошких показатеља
2.	Мерење морфолошких показатеља квалитета садница у репрезентативним шумским расадницима
3.	Мерење рН вредности и електричне проводљивости земљишта и супстрата
4.	Процена успеха садница након садње на терену
5.	Статистичка анализа резултата
6.	Дефинисање типова шумског садног материјала
7.	Доношење предлога за нови стандард за шумске саднице лишћара и четинара

Све активности су успешно спроведене, с напоменом да је у складу са пријавом пројекта ове активности потребно поновити и у наредне две истраживачке године.

1. Израда упутства за процену квалитета са стандардним оперативним поступцима за утврђивање квалитета шумских садница на основу морфолошких показатеља.

Упутство је дато у прилогу (Прилог 1).

2. Мерење морфолошких показатеља квалитета садница у репрезентативним шумским расадницима.

Мерење садница је обављено у укупно 12 расадника и то:

1. Рогот - Србијашуме,
2. Лазићев салаш - Србијашуме,
3. Наупаре - Србијашуме,
4. Рибница - Србијашуме,
5. Пожега - Србијашуме,
6. Лучка река - Србијашуме,
7. Увац - Србијашуме,
8. Камена гора - Србијашуме,
9. Бољевац - Србијашуме,
10. Мишљеновац - Србијашуме,
11. Пирот - Србијашуме,
12. Београд - Шумарски факултет.

У овим расадницима је забележено укупно 16 врста и 81 тип садница.
Укупно је измерено 12.000 садница.

Пример: Мерење садница у расаднику Рибница.

Поред мерења висина и пречника садница у расадницима, из сваког стратума је узет узорак од по пет садница које су додатно испитиване у Лабораторији за испитивање семена и садница Шумарског факултета у Београду. Том приликом су мерени следећи показатељи: висина, пречник, маса изданка у сувом стању, маса корена у сувом стању. Из измерених вредности, израчунати су односи висине и пречника и масе изданка и корена, као и индекс квалитета садница.

3. Мерење рН вредности и електричне проводљивости земљишта и супстрата.

Приликом мерења садница, из сваког стратума узет је и узорак земљишта (из класичних леја) и супстрата (из модификованих леја и контејнера) за испитивање киселости и електро-проводљивости воденог раствора. Укупно је узето 80 узорака.

Пример: Мерење рН вредности воде и супстрата.

4. Процена успеха садница након садње на терену.

Ради процене успеха садница на терену постављене су огледне површине на 6 локалитета:

1. Ада Циганлија,
2. Степин луг,
3. Буковик,
4. Доњи Пек,
5. Кукавица,
6. Влашка планина.

Пример: Резултати мерења морфолошких показатеља садница пре садње и након прве сезоне раста на терену - огледна површина Буковик 2.

	Пролеће		Јесен	
Огледно поље 1				
Sre. vred.	18,35	0,55	24,89	0,64
Sd	5,64	0,16	6,85	0,16
Kv	30,73862	29,82406	27,529	25,50127
Без оштећења (%)				
	92		80	
Огледно поље 2				
Sre. vred.	17,16	0,52	22,21	0,59
Sd	5,45	0,15	6,97	0,14
Kv	31,77314	29,309	31,36012	22,85732
Без оштећења (%)				
	88		68	
Огледно поље 3				
Sre. vred.	15,66	0,48	25,89	0,66
Sd	5,03	0,15	6,13	0,16
Kv	32,13557	30,59763	23,67734	24,67814
Без оштећења (%)				
	88		80	
Огледно поље 4				
Sre. vred.	18,50	0,57	26,64	0,67
Sd	7,75	0,15	8,58	0,15
Kv	41,89673	26,4661	32,20155	22,18503
Без оштећења (%)				
	76		84	

7. Статистичка анализа резултата.

Резултати добијени мерењем су унети у базу података и служиће за касније анализе и статистичко тестирање. У првој години истраживања, урађена је само дескриптивна статистика.

8. Дефинисање типова шумског садног материјала.

На основу резултата мерења и статистичке анализе у првој истраживачкој години, примећена је потреба за дефинисањем додатних типова садног материјала.

9. Доношење предлога за нови стандард за шумске саднице лишћара и четинара.

Резултати мерења и статистичке анализе у првој истраживачкој години, указују на оквир у коме ће се налазити предлог за доношење новог стандарда. Међутим, ова истраживања је неопходно поновити у току три године (због варирања временских услова) и на већем броју узорака (због интеракције врсте дрвећа, типа садница и услова средине).

ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ

У првој истраживачкој години, извршена су и додатна истраживања, која нису била предмет пријаве, али ће допринети доношењу логичних закључака и одговарајућих препорука. Извршене су четири додатне активности:

10. Густина раста

11. У сваком расаднику су узети узорци воде из система за наводњавање ради њихове анализе. Мерени су рН, електропроводљивост и TDS на собној температури. Том приликом је забележено да је вода за наводњавање у већини расадника неповољних карактеристика.

12. Утврђено је присуство ектомикоризе.

13. Преживљавање на терену.